

Styrelsens beretning 2017-2018

Årets gang.

I løbet af 2017 og 2018 har Styrelsen som i tidligere år afholdt 8 styrelsesmøder med ca. 1 – 2 måneders mellemrum.

I 2018 har vi haft fokus på de overordnede og udviklingsmæssige forhold, som er beskrevet nedenfor.

- Udarbejdelsen af en frivilligstrategi. Når frivilligstrategien er vedtaget, skal frivilligudvalget efterfølgende medvirke og inspirere til, at strategien omsættes i hensigtsmæssige aktiviteter såvel centralt som i afdelingerne. Endelig skal frivilligudvalget følge området og give anbefalinger på forbedringer og aktiviteter.

Årets 1. formandsmøde blev gennemført d. 5. maj 2018. På mødet blev følgende emner gennemgået:

- Orientering om ændret driftstilskud fra 2018 fra Friluftsrådet og konsekvenserne heraf, herunder orientering om Friluftsrådets lokalforeningspulje
- Orientering om sværhedsgrader på vandreture v/Viborg afd.
- Status og det videre forløb på Forbedret Kommunikation
- Orientering og drøftelse af Persondataforordningen: Retningslinjer og hvad har vi brug for at vide i afdelingerne
- Naturformidling med vandring v/Holstebro afd.
- "Reklame" - Hvad sendes videre til medlemmer af tilbud på rejser, højskoleophold, bøger, udstyr, div. arrangementer til friluftbutikker. Har vi som forening nogle retningslinjer? Skal vi have det? v/Holstebro afd.
- Vandrelaug på UNESCO-fortegnelse over immateriel kulturarv v/Bornholm afd.
- Databeskyttelse f.eks. mit digitale selvforsvar (APP på iPhone) v/Bornholm afd.
- Samarbejdsture. Hvad gør vi med hensyn til statistik og afregning v/Nordsjællands afd.
- Gennemgang af medieudvalget, herunder en status på de forskellige underudvalg.
- Større vandreprojekt i 2020.

Årets 2. formandsmøde blev gennemført d. 1. september. På mødet blev følgende emner gennemgået:

- Information om økonomi og domicil
- Status og drøftelse vedr. projekt Forbedret Kommunikation
- Fremlæggelse af ide vedr. oprettelsen af en levende turguide bank på landsplan
- Præsentation af udkast til Frivilligstrategi
- Briefing ang. tilskud fra Kolding Kommune til aktivering af ældre borgere v/Kolding afd.
- Er jeres forening interesseret i tjene nogle penge, deltage gratis på Roskilde Festivalen og samtidig støtte velgørende formål? v/Roskilde afd.
- Forberedelse til landsmødet 2018
- Styrelsens deltagelse i afdelingernes generalforsamlinger
- Afholdelse af Vandretræf 2019
- Afholdelse af Vandretræf 2020
- Fortsat drøftelse af et evt. større arrangement/projekt i 2020 jf. konklusionen på formandsmødet den 5.5.2018

Referatet og beslutningerne fra formandsmøderne kan ses på dvl.dk/frivillig

Derudover har Styrelsen i perioden arbejdet med følgende områder:

- Fokus på Dansk Vandrelaugs udvalg og arbejdsgrupper, herunder bl.a. en evaluering af de fastsatte mål i udvalg og arbejdsgrupper
- Udarbejdelse af nye retningslinjer for de interne revisorer

- Støttet forslaget vedr. oprettelsen af en ny kreds i Københavns afdeling, *Gå dig glad*
- Evt. indførelse af passivt medlemskab
- Behandling af diverse vedtægtsændringer i lokalafdelingerne
- Behandling af økonomien, herunder revision af budget 2018 og 2019, 15 års budgettet, herunder økonomiske konsekvenser grundet ændret driftstilskud fra Friluftsrådet, godkendelse af regnskab 2017 mm.

Projektet Forbedret kommunikation

Vi har over længere tid og på flere workshops forberedt det omfattende arbejde, der blev igangsat i efteråret 2017 omkring forbedret kommunikation, og som blev implementeret d. 3. september 2018 med ny turdatabase og ny hjemmeside.

Endvidere har vi skiftet medlemssystem og økonomisystem for at forbedre medlems-håndteringen samt for at spare penge.

Endvidere vil vi i januar 2019 ændre VandreNyt til at være et nyhedsbrev, der kan anvendes af såvel afdelingerne som landsforeningen til såvel nyheder som turfolder. Nyhedsbrevet bliver et såkaldt segmenteret nyhedsbrev, hvor indholdet er tilpasset den enkelte afdeling.

I begyndelsen af 2019 forventer vi at tage Community i brug til den interne kommunikation blandt de frivillige. Når dette sker, afsluttes projektet.

Projektet har kostet mere end det oprindeligt planlagte, næsten det dobbelte. Derfor har Styrelsen bedt de interne revisorer om en tilbagemelding på beslutninger, handlinger og økonomi i projektet. Denne tilbagemelding meddeles på landsmødet 2018.

Beretninger fra Dansk Vandrelaugs udvalg

De faste udvalg er organisatorisk placeret direkte under Styrelsen, hvorfor de refererer direkte til den. Udvalgene er rådgivende for Styrelsen og er forpligtet til at holde den orienteret om deres arbejde.

Udvalgene fastlægger selv sine arbejdsmetoder under ansvar for de aftalte mål og for det afstukne budget. Udvalgene aftaler årligt målene med Styrelsen. Det enkelte udvalg kan selv vælge, hvorvidt udvalget ønsker at anvende et kommissorium eller anden opgavebeskrivelse.

Udvalgsformanden er et styrelsesmedlem, medmindre andet aftales med Styrelsen. Udvalgsformanden har ansvaret for kommunikation med Styrelsen, medmindre andet aftales med Styrelsen.

Udvalgene kan selv nedsætte underarbejdsgrupper efter behov.

Sammensætningen i Dansk Vandrelaugs udvalg og arbejdsgrupper findes på <https://dvl.dk/om-os-i-dansk-vandrelaug/udvalg-og-arbejdsgrupper/>

Medieudvalget

Medieudvalget er opdelt i følgende grupper:

- Kommunikationsgruppen, som primært står for den eksterne og interne kommunikation
- Redaktionsgruppen, der står for vores blad Vandreliv
- Webgruppen, der står for vores hjemmesider
- Messegruppen, der koordinerer vores deltagelse på messer og lignende
- Facebookarbejdsgruppen, der står for vores Facebookgruppe
- Vandrerne Dag gruppen, der koordinerer den årlige Vandrerne Dag
- Tøjgruppen, der arbejder med diverse ting og sager og 'goodies', f.eks. kasketter, trøjer, mm.

Vores opgaver og sammensætning kan ses på dvl.dk under Frivilligområdet.

Generelt har kommunikationsgruppen og webgruppen ligget stille i 2018 pga. arbejdet med Projekt Forbedret Kommunikation, der har været kørt af Peytz-gruppen. Der er dog overlap af flere personer i grupperne.

Redaktionsgruppen har medvirket til og sørget for, at Vandreliv udkommer 6 gange om året.

Messegruppen har koordineret DVL's deltagelse på feriemesserne i Herning i foråret og i Øksnehallen i efteråret, og formidlet kontakt mellem Hjørring Dyrskue og Aalborg Afdeling, som stod for et DVL-fremstød der i sommer.

Facebookarbejdsgruppen har styret DVL's facebookgruppe på god vis. Der er over 5.000 medlemmer i gruppen og der er adskillige opslag med billeder hver eneste uge.

Vandrerne Dag gruppen har koordineret aktiviteterne på Vandrerne Dag d. 16. september, hvor der var 37 vandreture med 1.148 antal deltagere.

Tøjgruppen har hjulpet med trøjer og badges, når behovet har opstået.

Kursusudvalget

Kurserne er opdelt i

- Kompetencegivende kurser for turledere og andre frivillige medarbejdere
- Interessekurser

I 2017 afholdt kursusudvalget 19 gennemførte kurser med i alt 260 deltagere. 16 kurser blev aflyst.

Det er en tilbagegang i forhold til 2016, hvor 26 kurser blev gennemført og 4 blev aflyst.

Ud over kurserne har der i samarbejde med forretninger med friluftsudstyr været afholdt 2 udstyrsaftener, hvor forskelligt udstyr er blevet præsenteret og gode råd er formidlet.

Budgettet var på 55.000kr og der er brugt 37.721 kr. Det lavere forbrug skyldes færre udgifter på grund af aflyste kurser.

Interessekurserne skal hvile i sig selv, mens der i 2017 blev givet tilskud til kompetencegivende kurser for turledere.

Oversigten over kurserne kan ses på www.dvl.dk.

Udbuddet af kurser i 2018 er nogenlunde det samme som i 2017, men primo september var der aflyst 9 kurser og flere kan blive aflyst på grund af for få tilmeldte.

Fra 2018 har landsforeningen betalt deltagelsen i kompetencegivende kurser forudsat at deltageren er tilmeldt af afdelingen. Budgettet for 2018 er derfor forhøjet til 200.000kr.

Undervisningen i førstehjælp forestås af Røde Kors instruktører og disse kurser betales af en bevilling på 500.000kr fra Tryk-fonden, som er blevet forlænget til udgangen af 2019.

Den 1. september 2018 var der afholdt 22 kurser og brugt ca 230.000 kr. Der er således basis for at holde mange førstehjælpskurser inden bevillingen udløber – dette er en opfordring til alle afdelinger.

Der kan også holdes 6 timers repetitionskurser, hvis dette ønskes.

Endelig er der i 2018 udbudt et kursus i psykisk førstehjælp.

Vi modtager i kursusudvalget gerne ideer til nye kurser ligesom vi også gerne vil have flere undervisere.

Der er for tiden kun 3 undervisere på turlederuddannelsen.

Selvom medlemstallet stiger i Dansk Vandrelaug, er interessen for kurserne tilsyneladende faldende.

Interessen for egentlige færdighedskurser for turledere er størst. Derimod er interessen for kurser i bestyrelsesarbejde samt interessekurserne mere begrænset. Om det skyldes manglende interesse, et forkert kursusudbud eller ukendskab til mulighederne er uvist.

Med den nye hjemmeside og udsendelse af nyhedsbreve bliver der mulighed for at udsende kursustilbuddene bredt, og så bliver det interessant at se, om det gør en forskel.

Vedtægtsudvalget

Vedtægtsudvalget har i 2017-18 afgivet indstilling til Styrelsen om vedtægtsændringer i fem lokalafdelinger samt om enkelte andre spørgsmål af vedtægtsmæssig karakter. Derudover er enkelte spørgsmål fra lokalafdelinger besvaret direkte.

Udvalgets sagsbehandling gennemføres i reglen pr. e-mail imellem medlemmerne, hvilket også har været praksis i år.

Økonomiudvalget

Udvalgets opgaver:

- *at forvalte DVLS økonomiske midler i overensstemmelse med Styrelsens beslutninger*
- *at overholde DVLS investeringspolitik*
- *at overvåge den løbende økonomi i forhold til det godkendte budget samt at følge op på afvigelser i forhold hertil*
- *at udarbejde budgetudkast*
- *at varetage indgåelse af lejemaal, huslejeafastsættelser og brugsaftaler m.v.*
- *at varetage køb og salg af fast ejendom efter landsmødets beslutning herom*
- *at sikre DVLS værdier*
- *at udarbejde teksten til ledelsens årsberetning i årsrapporten*

Generelt

Udvalget har afholdt 5 møder i perioden, hvor der har været fokus på regnskab 2017, revision af budget 2018, udkast til budget 2019 samt 15 års budgettet.

Økonomiudvalget har fortsat sit arbejde med primært at overvåge økonomien i forhold til det godkendte budget for herved at sikre, at der ikke opstår utilsigtede overskridelser.

En anden vigtig opgave har været at geninvestere formuen med baggrund dels i de løbende udtrækninger af obligationer, dels under hensyntagen til den løbende likviditet. Vi får jo størsteparten af kontingentindtægterne i januar/februar og kan derfor investere en del heraf i kombination med viden om kommende udtrækninger af obligationer.

Økonomiudvalget har fastholdt en investeringspolitik med lav risiko for 2018.

Enkelte sager, som bør fremhæves:

Økonomiudvalget har på vegne af Styrelsen udarbejdet forslag til nyt afdelingstilskud gældende fra 2019. Forslaget behandles på landsmødet 2018 til beslutning.

Endvidere har økonomiudvalget udarbejdet og behandlet et rullende 15 års budget, der danner grundlag for kommende årsbudgetter og aktiviteter, og som skal sikre en balance mellem driftsmidler og den likvide formue.

Endelig har projektet Forbedret Kommunikation været overvåget og vurderet, idet der har været et større overforbrug på projektet. Økonomiudvalget har derfor bedt om, at de to interne revisorer gennemgår projektet med henblik på en rapportering og vurdering på landsmødet 2018.

Stiudvalget

Med baggrund i stiudvalgets kommissorium samt det årlige stiudvalgsmøde fokuseres arbejdet i stiudvalget i 2018 på følgende områder:

- Arbejde med oprettelse af DVL kvalitetsstier, kvalitetsstigruppen revitaliseres i løbet af 2018, markedsføring intensiveres.
- Støtte med oprettelse af kvalitetsvandreveje, hvor behov opstår.
- Vedligeholdelse af E6 på Sjælland.
- Vedligeholdelse af Nordsjællandsruten.
- Følge udviklingen af Hærvejen.
- Markedsføre Vesterhavsstien.
- Vedligeholdelse af dvl.dk "Stier og ruter" samt opbygning af ny stiudvalgsside på ny multisite.
- Kontakt til turismebranchen.
- Markedsføre stiudvalgets arbejde på DVL Facebook site/gruppe.
- Program Vandreruter i Danmark iværksættes i 2018 af Friluftsrådet.
- Observere og underrette om fejl på stier og ruter i kort, foldere og på hjemmesider.

Kvalitetsstier.

I 2018 er der i skrivende stund certificeret og publiceret i alt 18 kvalitetsstier, som kan ses på www.kvalitetssti.dk.

Derudover er 18 stier undervejs i godkendelsesprocessen.

Det lykkedes heller ikke at revitalisere kvalitetsstigruppen i 2018 med et kursus for kvalitetsstigodkendere, idet der ikke var nok interesserede turledere. Til gengæld er enkelte turledere blevet certificeret enkeltvis til at godkende kvalitetsstierne.

Kvalitetsvandreveje.

Intet nyt i 2018

Vedligeholdelse af fjernvandrevej E6 på Sjælland.

Vedligeholdelsen af fjernvandrevejen kører planmæssigt.

Nordsjællandsruten.

Det overordnede ansvar for ruten er overdraget til Stiuvalget. Vedligeholdelsen kører planmæssigt. Nordsjællandsruten er blevet til en del af Fjernvandrevej E6.

Følge udviklingen af Hærvejen.

Medlemmer af stiuvalget har hjulpet med at revurdere Hærvejen forløb på den sydlige del af ruten.

Markedsføre Vesterhavsstien.

Intet nyt.

Vedligeholdelse af dvl.dk "Stier og ruter" samt opbygning af ny stiuvalgsside på ny multisite.

Den nye hjemmeside dvl.dk er taget i brug og er blevet forbedret. Stier m.v. findes under At gå og Viden om.

Kontakt til turismebranchen.

Der har i 2018 ikke været den store aktivitet i relation til vandreturisme.

Markedsføre stiuvalgets arbejde på DVL Facebook site/gruppe

Der har i 2018 været enkelte opslag på DVL's Facebookside om kvalitetsstier. Vi vil fortsætte med at synliggøre stiuvalgets arbejde på DVL Facebook site med jævne mellemrum.

Program Vandreruter i Danmark iværksættes i 2018 af Friluftsrådet.

Projektet er iværksat af Friluftsrådet og kan ses på deres hjemmeside samt som indlæg på dvl.dk under stiuvalget.

Frivilligudvalget

Formål for udvalgets arbejde: "Formålet med Frivilligudvalgets arbejde er at bidrage til, at frivillige i DVL rekrutteres, støttes, uddannes og behandles dygtigt og meningsfuldt.

Der skal udarbejdes en frivilligstrategi for DVL, baseret på Friluftsrådets model til Frivilligstrategier, med det formål at fungere som grundlag for det videre frivilligarbejde i DVL".

Hovedvægten har været på udviklingen af en overordnet frivilligstrategi for DVL. Oplægget præsenteres for styrelsen august 2018, fremlægges til debat på formandsmødet september 2018 og gøres færdig som forslag til vedtagelse på DVLs landsmøde november 2018.

Udvalget er gået i gang med en revision af turlederfolderen.

Frivilligudvalget skal fremover levere stof til den nye hjemmeside, hvor der er en særlig afdeling til frivilligrelateret stof.

Udvalget er i gang med forberedelsen af Frivilligtræffet sommeren 2019.

Beretning fra Dansk Vandrelaugs arbejdsgrupper

Arbejdsgrupperne er organisatorisk placeret direkte under Styrelsen, hvorfor de refererer direkte til den. Arbejdsgrupperne er rådgivende for Styrelsen samt forpligtet til at holde den orienteret om deres arbejde.

Arbejdsgrupperne fastsætter selv deres sammensætning efter aftale med Styrelsen.

Sammensætningen i Dansk Vandrelaugs udvalg og arbejdsgrupper findes på <https://dvl.dk/om-os-i-dansk-vandrelaug/udvalg-og-arbejdsgrupper/>

Rejsegruppen

Rejsegruppen rådgiver turledere, som har spørgsmål i forbindelse med at arrangere en vandreferie.

Der har været afholdt et kursus for vandreferie turledere, hvor bl.a. den nye Pakkerejselov blev drøftet. Der er også vedtaget en ny lov om rejsegarantifonden, men om den får konsekvenser for Dansk Vandrelaug er p.t. uafklaret.

Rejsegruppen udarbejder årlige oversigter over udbudte ferier, registrerer forsikringsdage og sørger for, at vi har de relevante forsikringer m.m.

For at få et bedre overblik over deltagernes oplevelse af de udbudte rejser, har vi udarbejdet et evalueringsskema, som dels giver nyttig feedback til turlederne, dels er et godt grundlag for vurdering af reklamationer, som vi en gang imellem modtager. Desuden har vi et indberetningsskema, som turlederne skal udfylde for de enkelte ture.

Det har længe været et ønske blandt turledere at få vandreferierne hurtigere ud til alle medlemmer. Derfor er det besluttet som et forsøg i 2017 og 2018, at vandreferier kan åbnes for tilmelding den 10. i hver måned, dvs. ikke kun i de måneder, hvor VandreLiv udkommer. Vandreferierne bliver lagt på www.dvl.dk senest den 1. i en given måned, og der åbnes for tilmelding kl. 18 den 10. i den pågældende måned. Samtidigt skal der i VandreLiv bringes en kort forannonce for turen med angivelse af tilmeldingsstart, således at medlemmer, der ikke bruger hjemmesiden, kan se turen.

Dette vil være til glæde og gavn for såvel medlemmerne som turlederne. Medlemmerne får løbende tilbudt vandreferier, og turlederne får hurtigere tilmeldingerne i hus og sikrer dermed hurtigere, at vandreferien bliver til noget.

Der var i 2017 udbudt 29 vandreferier i udlandet, hvoraf 4 vandreferier er blevet aflyst på grund af manglende tilslutning. I Danmark blev der udbudt 12 vandreferier, der alle blev solgt.

I 2018 er der udbudt 29 vandreferier i udlandet, hvoraf 6 er aflyst på grund af manglende tilslutning. I Danmark er der udbudt 15 vandreferier.

De fleste vandreferier i 2018 er udsolgte, så efterspørgslen er stor.

Udbuddet af vandreferier ser ud til at have stabiliseret sig omkring 40 vandreferier om året.

Afdelingerne har selv ansvaret for at arrangere og annoncere vandreferierne.

Sekretariatet sørger for, at vandreferierne bringes i VandreLiv og på www.dvl.dk, udstede forsikringskort, kopiere programmer, som kan ligge fremme på sekretariatet på Kulturvet, samt henvise interesserede medlemmer til turlederne.

Rejsegruppen er fortsat til rådighed med gode råd.

Friluftsrådet og Dansk Vandrelaug

Friluftsrådet varetager friluftspolitiske interesser for i alt ca. 90 friluftorganisationer. Det gør Friluftsrådet til en slagkraftig og respekteret organisation, der lyttes til. Derfor er det vigtigt at være aktiv og få medindflydelse på beslutningsprocesserne i Friluftsrådet.

Dansk Vandrelaug er medlem i Friluftsrådet, der har 23 kredse i Danmark.

Hver medlemsorganisation kan have en kredsrepræsentant og en kredsrepræsentantsuppleant i hver kommune. Dvs. at Dansk Vandrelaug kan have 98 af hver kategori. Kredsbestyrelserne vælges en gang om året blandt foreningernes kredsrepræsentanter. Vi har for tiden ca. 50 aktive, hvoraf 8 er med i kredsbestyrelser.

Vi har også en repræsentant i Friluftsrådets hovedbestyrelse.

Vi holder et årligt weekendmøde for de aktive, hvor vi drøfter aktuelle emner og udveksler erfaringer om kredsarbejdet. Det næste møde er i Maribo den 24. – 25. november.

En del af de aktive er også med i grønne råd, skovbrugerråd m.m.

Har du lyst til at blive aktiv i Friluftsrådets kredsarbejde, skal du henvende til sekretariatet på dvl@dvl.dk

Maritime Vandringer

Maritime Vandringer klinger på sidste vers. Det har været en succes, med utrolig mange ture rundt ved sø, å og hav.

Turlederne i nogle afdelinger har været dygtige til at få samarbejde med naboafdelinger og afholdt events - store som små. Det er lykkedes med disse events, da der har været mulighed for at få et mindre tilskud i form af lidt "lommepenge".

Det har været en fornøjelse at læse ansøgningerne.

Der har været events med lidt ekstra til ganen, men også med ekstra indslag, som gav mere viden om det maritime i form af anderledes indslag og sørøver historier.

Det har været en varm og tør sommer, hvor det har været godt at gå ved vandet, og mærke søbrisen, og flere har sikkert fået en god dukkert i det maritime vand, som vi omgiver os med.

Turlederne har fået flotte T-shirts, og deltagerne MV tema badges.

Desuden har VD været en velbesøgt dag, hvor der også blev uddelt badges med VD og MV logo.

På Facebook og Instagram har man kunnet se mange flotte indlæg med foto af alle de mange ture. Især om søndagen var tilgangen af nye "medlemmer" på Facebook synlig. Om de blev medlemmer af DVL er svært at sige, men de ser i altfald, hvad DVL står for.

Desværre blev konkurrencerne ikke en succes. Der kom kun 3 sange, og en enkelt vandet vittighed.

Ø passene er ikke optalt endnu.

I skrivende stund er der stadig en måned tilbage, inden de Maritime Vandringer slutter. Derfor kan vi ikke her komme med en statistik, men den skulle gerne være klar til landsmødet.

Hvad projektet for 2020 bliver, er spændende, håber også det bliver en god oplevelse.

Tak for opbakningen.

Naturmødet i Hirtshals

I dagene 24. – 26. maj deltog 5 turledere i Naturmødet i Hirtshals.

Vi delte et telt med Friluftsrådet, hvor Dansk Vandrelaug havde en stand i den ene halvdel. Takket være det flotte vejr kom der ca. 20.000 besøgende og vi havde mange gode snakke med forbipasserende og delte VandreLiv ud.

Vi tilbød også små vandreture af 1 times varighed. Der var ikke så mange deltagere, men det var en god variation at komme lidt ud i naturen.

Mødet er et relevant sted for Dansk Vandrelaug at vise sig frem. Hvis det besluttes, at vi skal deltage i 2019, er vi parate igen fyldt med gode ideer. Der er på mødet mange friluftdebatter, som vi også kunne deltage i.

Eksterne arbejdsgrupper

I en række eksterne arbejdsgrupper/projekter har Dansk Vandrelaug også repræsentanter siddende.

Sammensætningen i Dansk Vandrelaug's eksterne arbejdsgrupper findes på <https://dvl.dk/om-os-i-dansk-vandrelaug/udvalg-og-arbejdsgrupper/>

Vandrefestival 2018 Sjælland, Lolland – Falster og Møn

Årets motto var:

Find traveskoene frem og vær med til at fejre Vandrefestivalens 10 års jubilæum.

Det var nemlig 10. gang, at en række af kommunerne i Region Sjælland afholdt Vandrefestival i perioden 17. august til 9. september.

Der var 145 ture at vælge imellem under den tre uger lange Vandrefestival.

Alle kunne være med, for der var både korte, bynære ture på 2 km i et let terræn og længere traveture for de mere vandrevante. Enkelte steder kunne man være heldig at finde ture, som var egnede for kørestole og rollator.

Turene var vidt forskellige. Der var også mulighed for at komme med på en opstartstur i en gå-gruppe eller på fugletur. På nogle ture så man på spiselige planter, og i flere af kommunerne var der ture til de småøer, som er en del af regionens særkende.

På disse ø-ture, og iøvrigt andre ture, var Dansk Vandrelaug arrangør med årets temature Maritime Vandringer.

Desværre var det igen i år kun 11 af regionens 17 kommuner, der deltog. Dansk Vandrelaug havde arrangeret 30 ture, een mindre end i 2017.

Kort sagt, var der inviteret til oplevelser både for krop og sjæl samt mulighed for øvede og uøvede vandrere.

Det eneste sted man kunne læse detaljer om de enkelte ture, var på Vandrefestivalens hjemmeside www.vandrefestival.dk, da der ikke var økonomi til yderligere annoncering. Dog var ture arrangeret af Dansk Vandrelaug også annonceret i Vandreliv og på Dansk Vandrelaug's hjemmeside, uden dog at være specificeret som Vandrefestivaltur.

Derudover var der megen omtale i diverse lokalaviser.

Opgørelsen over, hvor mange der deltog, og om de var medlemmer eller ikke medlemmer af Dansk Vandrelaug, er p.t. ikke til rådighed.

European Ramblers' Association (ERA)

ERA's årsmøde blev afholdt d. 28. – 29. september i Echternach, Luxembourg.

Årsmødet bestod af arbejds møder d. 28. september og selve generalforsamlingen d. 29. september.

Generalforsamlingen foregik efter dagsordenen. Præsidiets præsenterede en strategi for de kommende år, der bl.a. fokuserer på bedre støtte og kommunikation til medlems-organisationerne, en bedre økonomi samt forbedret kommunikation.

Papirer fra konferencen kan ses på ERA's hjemmeside <http://www.era-ewv-ferp.com/era/era-conferences/>